

pokretnostima? Rukavina B.: O suočenju u krivičnom postupku. Paradjanin M.: O tumačenju § 92./3. k. s. p. Milačić B.: Kako se ima razumeti § 391. k. p. — **Pravosudje, št. 12.**: Danić D.: O pravnoj prirodi sudske vlasti Blagojević V.: Obustavljanje obaveznog osiguranja u autobusnim preduzećima. Lesić I.: Nadležnost sreskih šerijatskih sudova na području vrhovnog suda u Sarajevu za ovjeravanje potpisa muslimana na ispravama. Plakalović B.: O zastarelosti u meničnom pravu. Matijević I.: Povlastice nekih novčanih ustanova u pogledu naplaćivanja njihovih potraživanja. Branković S.: Plenidba osudjenikove zarade. Steinmetz I.: Nešto o mjerama bezbjednosti. Marić K.: O odgodi i prekidu izvršenja kazni. Jovanović St.: Oblik krivičnih odluka viših sudova. Nikolajević R.: Medjunarodna pravna pomoć kod izdavanja krivaca.

Razne vesti.

Osebnosti. Za starešino sreskega sodišča na Vranskem je postavljen Kompara Fran, za sodnika o. s. Kraut Vladimir (Celje); premeščena sta sodnika Detela Franc v Mursko Soboto in Verlič Franc v Brežice. — Nadalje so postavljeni: za banskega svetnika moravske banske uprave dr. Kartin Herbert, za politično upravne sekretarje banskih uprav dr. Zobec Ivan (ljubljske), dr. Vidic Janko (zagrebške), Malešič Matija (vrbaske), za politično upravnega sekretarja Legat Ivan (škofja Loka), za sreske podnačelnike Levičnik Franc (Ptuj), Svetina Anton (Laško), Maršič Franc (Dubrovnik). — Finančni višji sekretar Lazić Aleksander je premeščen v Beograd, finančni sekretar dr. Tentor Anton v Ljubljano. — Odvetniško pisarno so otvorili odvetniki Pečar Stanko (Novo mesto), Marolt Marijan (Vrhnika), dr. Žnideršič Anton (Slovenska Bistrica). Začasno sta se odpovedala izvrševanju odvetništva dr. Lemež Urban (Slovenska Bistrica) in dr. Mulej Anton (Maribor). — V pokoj sta stopila sreski podnačelnik Fon Vladimir in načelnik finančnega oddelka Sušec Štefan. — Umrli so dvorni svetnik v pok. Šorli Ivo, sreski načelnik Pinkava Ljubo, svetnik stola sedm. v pok. in odvetnik dr. Furlan Anton in odvetnik dr. Zupanc Franc.

Poslovanje borznega rzsodišča ljubljanske borze za blago in vrednote v letu 1932. Za poslovno leto 1932 je izkazan porast vloženih tožb za 814 proti prejšnjemu letu, tako da je bilo rešiti vključno s tožbami, ostalimi iz prejšnjega leta (52) v celoti 3193 (3141 + 52). V novo priralskih tožbah je bil tožbeni zahtevak oprt na tehnični borzni posel v 3 primerih, 3138 tožb pa je izviralo iz poslov, sklenjenih izven borze.

Od vseh tožba je bilo zavrnjenih 10 zaradi nepristojnosti, s poravnavo rešenih 36, z zamudno sodbo 2641, s sodbo po izvršeni razpravi 103, na drug način 61, dočim počiva postopanje v 247 primerih, nerešenih tožb je ostalo 95.

Postopanje je trajalo v pravnih stvareh, rešenih s sodbo, od dne vložene tožbe do izrečene sodbe manj kot en mesec v 2556, nad en mesec v 224 primerih. Od pravnih, za katere je trajalo postopanje do enega meseca, je bilo rešenih 357 v 8 dneh, 1794 v 14 dneh, 405 pa v času nad 14 dni do enega meseca. Kjer je trajalo postopanje nad mesec dni, je bil vzrok

ta, da je toženec odklonil prejem tožbe po pošti ali pa je bila potrebna izvedba dokazov.

Pri vtoženih, izven borze sklenjenih poslih ni bil član borze tožitelj v 1483, toženec pa ne v 3136 primerih. Med imenovanimi je bilo 4506 domačinov in 113 tužcev. Tožbe proti strankam, ki niso bile borzni člani, so imele uspeh v 2722 primerih, 22 tožb pa je bilo zavrnjenih. Advokati so zastopali tožitelja v 1575, toženca pa v 87 primerih. **B. B.**

Spopolnitev navedb glede zasebnih udeležencev v kazenskih spisih. Predsedništvo višjega deželnega sodišča v Ljubljani je izdalo dne 14. decembra 1932 pod Preds. 1120—2/29—198 naslednjo okrožnico:

Da se prepreči predložitev nepopolnih spisov in zmanjša nevarnost, da se spregledajo za presojo važne činjenice, odrejam, da morajo sodišča ob predložitvi pravnih lekov v kazenskih stvareh, v katerih nastopa zasebni udeleženec kot tožilec, in to tudi v primerih, v katerih je po zasebnem udeležencu nadaljevalni pregon zopet prevzel državni tožilec, navesti v predložbenem poročilu še sledeče: 1.) Kdaj se je oškodovanec pridružil kazenskemu postopku z navedbo redne ali listovne številke; ako je svojo izjavo naknadno dopolnil, treba tudi navesti dotično redno oziroma listovno številko. 2.) Kdaj in od koga je bil zasebni udeleženec obveščen o odstopu državnega tožilca od pregona; ako je zasebnega udeleženca obvestilo sodišče, treba navesti redno ali listovno številko dotične odredbe in ji priklopiti vročilnico o obvestitvi zasebnega udeleženca; ako ga je obvestilo državno tožilstvo, pa redno oziroma listovno številko, kjer je od državnega tožilca potrjen dan vročitve. 3.) Kdaj je predlagal nadaljevanje pregona in kje se v spisu nahaja dotični predlog. 4.) Kdaj je bil zasebni udeleženec kot tožilec obveščen, da so poizvedbe oziroma preiskava končana in pozvan, da vloži obtožnico (§§ 95 zad. odst., § 109 k. p.); navesti je redno oziroma listovno številko odredbe in ji priklopiti vročilnico. 5.) Kdaj je vložil obtožnico in redno oziroma listovno številko iste; obtožnici je priklopiti vročilnico, s katero je obdolženec potrdil prejem obtožnice.

Prvi shod pravnikov slovanskih držav v Bratislavi 1933.

Znanstveni spored bratislavskega shoda je že določen, prav tako so postavljeni glavni in stranski poročevalci, ki so se poklicu odzvali, tako da je ta točka, s tem pa tudi uspeh shoda zajamčen. Predmeti, o katerih se bo na kongresu razpravljalo, so naslednji:

I. Grajsko pravo.

1. Zenačenje obligacijskega prava v slovanskih državah. Glavni referent: univ. prof. dr. Longchamps de Berier Roman (Lvov); koreferenti: odv. in univ. prof. dr. Fadenhecht Josip (Zofija), univ. prof. dr. Krek Gregor (Ljubljana), univ. prof. dr. Sedláček Jaromír (Brno).

2. Poenotenje ženitnega prava v slovanskih državah. Glavni referent: univ. prof. dr. Perić živoin (Beograd); koreferenti: odv. dr. Danajlov Ljuben (Sofija), univ. prof. dr. Lutostański Karel (Varšava), univ. prof. dr. Svoboda Emil (Praga).

3. Hipoteka na rečnih parnikih. Glavni referent: min. načelnik dr. Subotić Ivan (Beograd). Koreferenti: univ. doc. dr. Kacarov Konstantin (Zofija), univ. prof. Winiarski Bogdan (Poznanj), viš. sek. svetnik dr. Sitenský Frant. (Praga).

II. Trgovsko in menično pravo.

Enotna ureditev meničnega prava po ženevskih konvencijah v slovanskih državah. Glavni referent: univ. prof. dr. Sulkowski Josip (Poznan); koreferenti: univ. prof. dr. Dikov Ljuben (Zofija), univ. prof. dr. Kizling K. (Bratislava), univ. prof. dr. Rastovčan P. (Zagreb).

III. Grajanski sodni postopek.

Enotna ureditev predpisov o izvršbi, prisilni poravnavi in o stečaju v slovanskih državah. Glavni referent: odv. dr. Werk Hugo (Zagreb); koreferenti: univ. prof. dr. Ganev Venelin (Zofija), dr. Štajgr Franc (Bratislava), univ. prof. dr. Gołąb Stanisław (Krakov).

IV. Kazensko pravo.

1. Odgovornost za dejanja, izvršena na predstojnikov ukaz. Glavni referent: just. podpolk. dr. Lepšik Josip (Praga); koreferenti: prokurator Slivkov Colonel (Zofija), univ. prof. dr. Dolenc Metod (Ljubljana), dr. Glaser Štefan (Vilno).

2. Potreba in obseg poenotenja kazenskega prava v slovanskih državah. Glavni referent: univ. prof. dr. Živanović Toma (Beograd); koreferenti: univ. prof. dr. Kulev Todor (Zofija), univ. prof. dr. Milota Albert (Bratislava), univ. prof. dr. Frank Stanko, svetnik najv. sod. dr. Jamontta Januš (Varšava).

3. Ali se priporoča udeležba grajanskega življa v kazenskem postopku slovanskih držav? Glavni referent univ. prof. dr. Rappaport Emil (Varšava); koreferenti: univ. prof. dr. Saranov Nikola (Zofija), univ. doc. dr. Solnař Vladimir (Praga), kas. sodn. dr. Henigsberg Lavoslav (Zagreb), univ. prof. Wolter Vladislav (Krakov).

V. Ustavno in upravno pravo.

1. Enotna načela o pridobivanju državljanstva in domovinske pravice v slovanskih državah. Glavni referent: univ. prof. dr. Ehrlich Ludwik (Lvov); koreferenti: univ. prof. dr. Danev Stojan (Zofija), univ. prof. dr. Peška Zdenko (Bratislava), univ. doc. dr. Joachim Vaclav (Praga); pomočnik bana dr. Pirkmajer Otmar (Ljubljana).

2. Upravno sodstvo. Glavni referent: univ. prof. dr. Stajnov Petko (Zofija); koreferenti: univ. prof. dr. Laštovka Karel (Bratislava), univ. doc. dr. Havelka Juri (Praga), mestni nač. dr. Krbek Ivan (Zagreb), univ. doc. dr. Langrod Štefan (Krakov).

VI. Narodnogospodarska vprašanja.

Gospodarsko sodelovanje slovanskih držav. Glavni referent: min. svet. dr. Štangler Alojz (Praga); koreferenti: univ. doc. Bobčev Konstantin (Zofija), gen. tajnik doc. dr. Belin Ivo (Zagreb), univ. prof. dr. Krzyżanowski A. (Krakov), univ. prof. Heydel A. (Krakov).

VII. Zgodovina slovanskega prava.

Skupna podlaga zgodovine slovanskega prava. Glavni referent: univ. prof. dr. Kutrzeba Stanisław (Krakov); koreferenti: univ. prof. dr. Aleksiev Vladislav (Zofija), univ. prof. dr. Markov Josip (Bratislava), univ. prof. dr. Raucher Rudolf (Bratislava), univ. prof. dr. Solovjev Aleksander (Beograd).

VIII. Mednarodno pravo.

Enotna ureditev mednarodnega zasebnega in procesnega prava v slovanskih državah. Glavni referent: univ. prof. dr. Lapajne Stanko

(Ljubljana); koreferenti: univ. prof. dr. Genov Jurij (Zofija), univ. prof. dr. Boháček Miroslav (Bratislava), univ. prof. dr. Zoll Friderik (Krakov).

IX. Cerkveno pravo.

Razmerje cerkve do države v slovanskih državah. Glavni referent: univ. prof. dr. Cankov štefan (Zofija); koreferenti: univ. prof. dr. Bušek Vratislav (Bratislava), univ. prof. dr. Halban Henrik (Lvov), univ. prof. dr. Silnicki Tadej (Poznanj), univ. prof. dr. Mitrović Čeda (Beograd).

X. Pravna socijologija.

Dokle se priporočajo omejitve lastninske pravice? Glavni referent: najv. sod. svetnik dr. Drbohlav Karel (Bratislava); koreferenti: preds. kodif. komisije dr. Mitakov Vasil (Zofija), univ. prof. dr. Marković Čeda (Subotica), univ. prof. dr. Kumaniecki Kazimir (Krakov), univ. prof. dr. Piętka Henrik (Varšava).

Storjeni so potrebni koraki, da bodo dovolile železniške uprave znižano vožnjo. Obenem s pravniškim shodom se bo vršil tudi prvi shod slovanskega pravniškega naraščaja. Pravniški naraščaj bo dal za znanstvene razprave zapisnikarje, in sicer iz vsake države po tri. S tem bo omogočeno, da bodo zapisani in izdani govori vseh udeležencev na njih materinem jeziku.

Pred shodom naj bi se vršila po vseh slovanskih državah predavanja, ki bi medsebojno informirala o pravnem stanju v posameznih državah. Koncem lanskega leta je kot prvi predaval v Bratislavi gd. univ. prof. in dekan dr. Lapajne iz Ljubljane o »Razvoju in sedanji ureditvi grajanškega prava v Jugoslaviji«.

Doslednji historijat zakona o prekrških. Tako bivši avstrijski (1852.) kakor tudi bivši srbski kazenski zakonik (1860.) sta imela določbe o prekrških (»istupih«). Srbski projekt za kazenski zakonik iz l. 1910. je zavrgel razdelbo na zločinstva, prestopke in prekrške, ohranil je le zločinstva in prestopke, pa uvrstil malone vse prekrške med prestopke. V projektu za notni kazenski zakonik (1922.) pa se uredniki niso ozirali na prekrške, dasi so nekatere prekrške iz srb. k. z. (1860.) unesli med prestopke: Drugi, neprevzeti prekrški namreč naj bi šli v poseben »zakon o prekrških«. V monografiji »Sadašnji položaj kaznenopravnog zakonodavstva kraljevine SHS« iz l. 1923. sem o pravnih vidikih za ločitev prestopkov od prekrškov zapisal na str. 21. sledeče: »Kажnjiva dela, kojim se ne krše konkretna pravna dobra niti se ugrožavaju, pa izlaze samo kao **abstraktni** prekršaji opštih propisa za uzdržavanje pravnog reda, isključuje se iz delokrugа kaznenih sudova te se propuštaju policiji, da ih presudi. Ovo su naime policijski prestupci.« To je bilo mnenje večine tedajšnjih urednikov. Podpisani pa je zastopal že tedaj in je tudi pozneje ponovno pisal v tem smislu, da pri **sedajšnjih** prilikah bolj kaže, prepustiti sodstvo tudi za prekrške sreskim sodiščem. Skliceval se je pri tem zlasti na češkoslovaški načrt za kazenski zakon iz l. 1926. Ta je vseboval poseben zakon o prekrških s 67 paragrafi, ki ima svoj občni del (§§ 1.—15.), a v posebnem delu (§. 16.—67.) navaja za prekrške sledeče dejanske stane: Kršitev vojaških odredb, kršitev volilne tajnosti, vmešavanje v uradno poslovanje, neresnična ovadba, pridevanje videza uradne ali vojaške osebe, razšir-

jevanje slike zločinca, ugodovanje ujetnika, kršitev uradnega razglasa, neresnično potrdilo, neresnična prijava, kršitev zabrane posecati krčme, kršitev dolžnosti pri prisilnem delu, preprečenje izvršitve denarne kazni, kršitev zabrane glede izvrševanja obrta ali poklica, nedovoljena povrnitev, zakotno pisaštvo, huda nespodobnost, motitev pri izvrševanju zbrovalne pravice, neposlušnost pri motitvi javnega miru, brezpredmetno alarmiranje, nasnovanje k prekršku, pijanstvo, mučenje živali, kršitev dolžnosti mrljskih oglednikov, ponarejanje denarnih in listinskih vrednotnih znamk, malomarna kršitev javnih mejnih znakov, potepuštvo, beračenje, pripomoč k beračenju, delomrznost, samopašnost glede mej pri zemljiških, prodaja ponarejenega blaga, hazardna igra, uporaba nepravilnih izkazov, poziv k nečistosti, ogroženje telesne varnosti, sprejem ali nastavitve v službo navzlic grozeči okužbi, ponudbe sredstev za odpravo telesnega ploda, nedovoljeno dajanje alkoholskih pijač, mazaštvo, nedovoljeno lečenje, samolastno vzdrževanje upravičeno priprte osebe v zaporu, nagajivost, samopašna odtujitev tuje premične stvari, šumska in gozdna samopašnost, opeharjenje, pridobitev sumljivih stvari, malomarno ugodovanje kaznivih dejanj. Glede teh prekrškov pravijo motivi v dobesebnem prevodu (str. 18.) sledeče: »Ti prekrški ostanejo začasno še v pristojnosti kazenskih sodišč. To pa bodi le za sedaj tako, v bodočnosti, ko se udejestvi preosnova uprave in ko se izgradi posebno upravno kazensko sodstvo, se bo moglo kaznovanje teh prekrškov zaupati upravnim sodiščem, tako da ostane kazenskim sodiščem poslej samo njihova prava naloga, preganjanje resnično kriminalnih dejanj.« — Ministrstvo pravde v Beogradu je samo oskrbelo osnutek za zakon o prekrških z dne 3. novembra 1927 in ga predložilo narodni skupščini. Imel je tri dele: občni del (§§ 1.—30.), posebni del (§§ 31.—156., torej preko stotine kaznivih prekrškov) in tretji del »Postopek glede prekrškov (§§ 157.—214.). Kompetenca za prekrške je bila deljena: za mlajše maloletnike in deco naj bi poslovala sodišča, za vse druge upravna oblastva. Ta osnutek je propadel v pododseku zakonodajnega odbora narodne skupščine; velik del zasluge za to je pripadel pokojnemu nar. posl. dr. Žerjavu. Ko je bil izdan novi kazenski zakonik iz l. 1929., se je nahajal osnutek za zakon o prekrških še v ministrstvu pravde. Določena je bila že komisija, da ga predela. V pomladi 1929. je ministrstvo za notranje zadeve prevzelo nadaljevanje predelave. Ker koncem l. 1929. osnutek omenjenega zakona še ni bil predelan, je ministrstvo pravde oskrbelo izdelavo začasnega zakona za podaljšanje veljavnosti zakonitih določb prekrškov, ki je stopil z istim dnem v veljavo kakor kazenski zakonik iz l. 1929. Kje se nahaja dotični osnutek sedaj in kdaj pride na vrsto, da dopolni in zaokroži celotno zgradbo kazenskopravnih določb tako kazenskega zakonika kakor tudi obilnih stranskih kazenskopravnih zakonov, ni znano v javnosti.

Dr. Metod Dolenc.

Anketa o vprašanju, kako naj se uredi zakon o prekrških. O tem vprašanju je »Pravnikov« odbor razposlal pole pravnikom in jih zaprosil za odgovor v štirih tednih. Ker se je pokazalo za anketo precejšnje zanimanje, obenem pa izrazila želja, naj se rok podaljša, je odbor sklenil, da pričakuje odgovorov od naprošenih gospodov najkasneje do konca meseca februarja. Obenem opozarjamo na informativno notico univ. prof. g. dr. Dolenca v tej številki: Doslejšnji historijat zakona o prekrških.